Resumé på svenska

Boken är främst en berättelse om min uppväxtmiljö. Jag är angelägen om att mycket av det jag själv upplevt som barn och senare i mitt vuxenliv, inte ska gå förlorat utan föras vidare till kommande generationer. Om man endast förlitar sig på den muntliga berättartraditionen är risken överhängande att mycket dör med dem som förfogar över kunskapen. Min förhoppning är speciellt att de som föds och växer upp utanför Eritrea ska få höra mer om sina rötter genom att föräldrar berättar med hjälp av skrivna källor som denna.

Mycket av innehållet är från ett geografiskt begränsat område i Eritrea. Det är dock allmänt hållet så att man kan säga att det avspeglar livet på landsbygden i stora delar av landet. Boken börjar med en återblick till livet i orten Segenati och omkring-liggande områden kring år 1949. Den återberättar människoöden, sagor och berättelser man hört, den beskriver djur, natur och miljö och dess påverkan på människornas kulturella och sociala liv. De negativa konsekvenserna av klimatförändringar i området, speciellt de senaste åren, exemplifieras också i boken.

Områdets rika berättartradition bärs vidare från en generation till en annan, av respekterade, vältaliga poeter och rimsmidare i form av ”Mase” och ”Weyo”. Dessa etablerade män, som oftast är kända långt utanför sina egna byar, får möjlighet att utöva sin konst på allmänna och privata fester, på begravningar och andra sammankomster. De mest kända av dessa och några exempel på deras verk tas upp i boken.

Kommande generationer behöver skriftliga källor för att uppskatta värdet av traditionen. Varje levande människa bör därför ta sin del av ansvaret genom att skriftligt föra vidare liknande skildringar. Jag har gjort min del.

Abraha Teklehaimanot

ምስጋና

ወዲ ሰብ ዝሰርሖም ኩሎም እማመታት፡ ብባህርያዊ ተውህቦ፡ ብትምህርቲ፡ ብዕድመ ወይ ብተመኲሮ ጥራይ ከተግብር ይኽእል እዩ ኢልካ ክትግምግም ዝከኣል ኣይመስለንን። ኣብ መስርሕ ጉድለት፡ ጌጋ ወይ ስታዃት ከጋጥሙ ይኽእሉ እዮም።

ንኣብነት፡ ስነ-ጽሑፍ ሃገር ጠቀስ እንተኾይኑ፡ ሓፈሻዊ ክኸውን ከም ዝምረጽ ምትሕትታት ዘድልዮ ኣይኮነን። ግን ሰብ እቲ ዝከኣሎ ጥራይ ስለዝገብር፣ ከም ኣርእስቲ መጽሓፈይ፡ ኣስፊሐ ክትንትን ብዘይምኽኣለይ እስከፍ። በቲ ሓደ መዳይ ከኣ እዚ ጽሑፍ ብዝያዳ ኣብ ሓደ ንኡስ ዞባን ከባብን የንጸባርቕ እምበር፡ እቲ ዝረኤ ትሕዝቶ ስለ ዝኾነ፡ ነዚ ናተይ ተበግሶ ብምስዓብ፡ ምስ ሃገር ዝዛመዱ ጽሑፋት ከበርክቱ ሃረርታይ እዩ።

መጽሓፈይ ኣብ ኢድ ኣንባባይ ንኽትበጽሕ፡ ግዜኦም ከይበቐቑ ዝተሓባበሩንን ዘበራትዑንን፣ ከምኡ እውን ብፍላይ ኣብ ናይ ኮምፒዩተር ምትዕርራይ (ለይ ኣውት) ኣብ ምግባር ሓገዝ ዝገበሩለይን ቃላት ዝኣረሙለይን ኣብ ናይ ስእሊ ምውርራስ ምሉእ ክእለቶም ብምፍሳስ ንዘዐወቱንን ኩሎም፡ ዘይሃስስ ልዑል ምስጋናይ ኣቕርበሎም።

ብተወሳኺ፡ ኣብዚ ጽሑፍ ንገለ ኣስማት መማህርተይን መታዓብይተይን ዝነበሩ ጠቒሰ ኣለኹ። ከምስርዓቱ ኣቐዲመ ንኹሎም ብዘይምውካሰይን ከምኡ’ውን ክዝክሮም ንዘይከኣልኩ ብዘይምጥቃሰይን፣ ምናልባት ቂር ዝብሎም እንተድኣ ሃሊዮም ኣቐዲመ ይቕሬታ እሓትት።

ኣብዛ መጽሓፍ ጌጋታት ከጋጥሙ ናይ ግድን ስለዝኾነ፣ ነቶም ጉድለታት ከም ዓቢ ከይወሰድኩም ብምርዳእ፣ ንእትገብሩለይ መአረምታን ነቐፌታን ብሓንጎፉይ ክቕበል ምዃነይ፡ ኣቐዲመ ቅሩብነተይ እገልጽ።

ኣብርሃ ተኽለሃይማኖት

ትሕዝቶ

መዘከርታ
ምስጋና
ሓጺር ታሪኽ ህይወት ደራሲ
መእተዊ

1. ቅርዓት 13
2. ዓደቦ 14
3. ምሕደራ 17
4 ስርዓተ-ሕጊ እንዳባ 19
5. መውስቦ 21
6. ኣገባብ መርዓ 23
7. ጸወታ እንዳባ 26
8. ሓንሰ መስቀለ 28
9. ወግዕታት ካብተባህለ 32
10. ፍረታት በረኻ 36
11. ዘራእቲ 39
12. እንስሳ ዘገዳም 44
13. ኣዕዋፍ 50
14. ንህቢ 53
15. ለመምቲ 55
16. መጽዓኛ 57
17. እርጋን 62
18. ለውጥታት ኵነታት ኣየር 65
19. መጓዓዝያ 66
20. ኣብያተ ትምህርቲ 67
21. ሃገረ ሰብ 72

22. ገዛውቲ ቀደም	73
23. መፅበያን ከባቢኡን	75
24. ሓጽቢ ፎሮ ጸባብ	80
25. ምህናጽ ሓጽቢ ዙላ	81
26. ሩባ ሓዳስ	83
27. ዊዓ	84
28. ደጊያት ባህታ ሓጎስ (ኣባ-ጥመር)	86
29. ሓወልቲ ደጊያት ባህታ ሓጎስ (ኣባ-ጥመር)	93
30. ራእሲ ተሰማ ኣስመሮም	95
31. ሎረንሶ ታእዛዝ	96
32. እዋን መግዛእቲ	97
33. ሰውራን ምጅማር ስደትን	99
34. ለውጢ መነባብሮ	101
35. መዕርግ፡ ሹመት	104
36. ናብራ ቀደም	107
37. ጸገም ይምህር	110
38. ኣቦይ ሹም ፍረሓንስ	111
39. ወዲ ኣርብዓ	115
40. በሰላ	117
41. ካብ ዝኽርታተይ	119
42. ትዕዝብትታተይ	121
43. ክትዕ እዋንን ህይወትን	123
44. ኤሪትሮስ	126
45. ህሞት ቀደም	127
46. ባህርያት ደቂ ሰብ	130